

تورک یوردی

[اون آلتنجی سنه]

تورک اوجاقلری مرکز لهیئتی طرفندره نشر اولتور.

جلد ۵

مارت ۱۹۲۷

نومرو ۲۷

ارمقاند شرفى

استانبول تورك اوجاغى ۱۹۲۷ نەسى

مساعى پروگرامى

۱۱ مارت ۱۹۲۷ دە طوبلانان استانبول تورك اوجاغى درنكى سابق اداره و مراقبه هيئتلى راپورلارنى مناقشه ايتد كدن سوكره اداره هيئته نقيه خاتمه جلال سامر، مصطفى رشيد، جميل بهجت، دوكتور فنى، دوكتور كاظم اسماعيل و حامد بكلى سهچندر.

يكي اداره هيئتنجه تنظيم ايدىلوب درنكك ايكنجى اجتماعده - ۱۸ مارت ۱۹۲۷ - تصويب و نشرينه قرار و يريلن مساعى پروگرامنى عينا درج ايدىيورز: عزيز قارده شلر،

كچن هفته اداره هيئته انتخاب اولونمق شرفنى قازانان آرقاداشلىكز، بزلر ايلك طوبلانمازده شونى دوشونوب قونوشدق:

مردرنكده اوجاغك بريىلق حيات و فعاليتنه دائر سرد اولونان بريغين شكايث و مؤاخذه بعضاً سرت و انصافىز بر آهام شكلى آليور. هر اوجاقلى قاردهش كندى ديله ديكى شيلرك نيچون يايلىمادىنى شدله سورويور؛ يايلىمادىنى ايچون قيزيور. قارده شلر درنكك صبحاق سكون و صميميتى ايچنه اسن بو صوثوق هوا جريانى كوچوك فريطينالر دوغورمق استعدادىنى كوسترن روزكارلر ياييور، بردن بره كريلن سينيرلك تاثيرى آلتنده ساكن بر آكلاشمهيه وقت و امكان

قالمادن یکی اداره هیئت سیجلیور . انتخاب اولونان آدقاداشلر بر تصنیف و تألیفه تابع اولماش و اکثر یا درنک ضبطلرینک ایچنده اونوتولمغه محکوم براکنده دیلککرك هانکیلرینی تحقق ایندیره بیله جککری تسمین و تعهد و اوجاغلک حیات و فعالیتک انکشافی بحثنده ذاتی فکر و تصورلری نه اولدیغنی تثبیت ایتمه دن ایشه باشلابورلر . هیچ برسی و فعالیت منظومه سنک هر کسی تماماً خوشنود ایتمه سی ممکن اولدیغنه نظرآ بالخاصه معین بر پروگرام اوزرنده آ کلاشما دجه ایرته سی بیل عینی هجوم و مؤاخذه لک تکرری نه قادر طبیعی ایسه اداره هیئتک بوندن بر مسئولیت قبول ایتمه مسیده او قادر حقلیدر .

ایشه بو ملاحظه لر نتیجه سنده قرار ویردیکه بڑ اهمیت ویردیکمز ، یا بق ایسته دیکمز شیلر حقنده محترم هیئتکیزه اوکجه دن معلومات ویره جکمز . موافقتکزی آلا جفز . بو بر نوع آ کلاشما وسندله شمه در . بیله جکسکیز که بڑ اوجاغلک اهمیتلی مسئله لری حقنده شو معین فکرلره مالک اولان و شو معین شیلری یا بقنی ممکن کورده ن و تعهد ایدن بر هیئتز . کله جک درنکه بو تعهد لر مزدن یا پاماد قلمزی سبیلر یله برابر سویله مکی و بو خصوصلرده حکمنه بوبون اککی شیمیدین قبول ایدییه رز : قارده شلر مزک بو فکرک اصابتی تصدیق ایده جککری نه امین اولارق مسلکمز و پروگرامزی عرض ایدیورز :

۱ - کنبک تشکیلاتی

اوجاغمزک حمد اولسون سوکیلی مملکتیمزک هر گوشه سنده تشکل ایدن اوج یوزه یاقین اوجاق آراسنده یالکمز اونلرک اک یاشلیسی ، آنا اوجاق اولارق دکل ، عینی زمانده بولوندیغنی شهرک نفوس کثافتی ، معارف سویه سی وداها سائر خصوصیتلری اعتبار بلده مستثنا براهیتی و بوکا مقابل عینی اهمیتده وظیفه لری واردر . بو وظیفه لک اک مهملرندن بری طلبه ایله علاقه دار اولمقدور . بکن سنه کی درنکده بوتشکیلات فکرینی اورتابه آتان آرقاداشلر ، اصلی مقصد اولارق ، کنجلیکی قهرمه لرده ، بارلرده دولاشمق ، آواره بر حیات سورمک نه لکه سنندن قورتارمق ، نربه بر محیطده ملی وارلقلرینی داها بی ادراک و فکری نشوونمالرینی تأمین ایتمه لری ایچون

اونلره فرست و امکان و یرمک و نهایت اونلری یارینک الک آتشین اوجاقیلیری اولارق یتیشدیرمک لزومندن بحث ایتیشلردی . بز بوعلوی مقصده تمامیه صادقر . کنج طلبه یی اوجاغمره ایصیندیرمق ، فکری ، بدیی ، بدنی انکشافلرینه خدمت ایتمکه برابر وارلفمزک اساسلرینه اویغون صورتده اکلنجه لرینی تأمین ایتک ایچون اونلرک کتبخانه مزدن ، قونفرانس وقونسرلر مزدن ، تزه لر مزدن اوجاقیلر کبی استفاده لرینه مساعدده ایده جکز . موجود تشکیلاتی اوجاغک طلبه یه و طلبه نک اوجاغه داها چوق مفید اولمالرینه یارایاجق صورتده و بوتشکیلاتله حالاً علاقه دار آرقداشلرله فکر مداوله سنی یاپارق تعدیل ایده جکز . بو مقصدی استحصاله و یردیکمز اهمیت و یایمق ایسته دیکمز شیر حقنده بر فیکرو یرمکه ، بالخاصه فوق العاده بودجه مزک فصل و ماده لرینه بر نظر عطفی کفایت ایدر .

۲ — درس لر :

آ — هیئتک زجه اظهار ایدیلن آرزو دائره سنده و الک مئمر شکله تورکجه کیجه درس لری تأسیسی ایچون بو خصوصده الک صلاحیتدار اولان معلملر برلکی هیئتله آ کلاشارق سریع تدبیرلر اتخاذ ایده جکز .

ب — دیگر لسان درس لری حقنده یاییلان تنقیدلردن دولایی دقتمز بودرس لر اوزرنده داها زیاده تمرکز ایتشدر . بالذات درس لردده حاضر بولونارق تدقیقات یایمق اساسی قبول ایدیورز . فقط تدقیقدن اول عاجل برقرار اتخاذینه مجبورینی بزه قیمتی انتخابک زله کوستردیککز اعتمادی و یردیککز صلاحیتی تخفیف و تقید ماهیتنده کوردیکمز ایچون محترم هیئتک زجه سرد اولومان فکرلرله تنور ایتش اولارق بولیله و زمانیه کوره اجرا آنده بولونمقی تمیز مزه ترک ایتمه کزی رجا ایدیورز .

ج — نفی درس لرینه دوام ایده جکز .

د — اسکی اداره هیئتک تدارکنده اصابت کوستردیکی ، موجود ما کینه لره تورکجه یازی ما کینه لری ده علاوه و دوام ایده جک طلبه بولمغه اهتمام ایده رک منتظم بر داقیلوغرامی درس خانه سی آجاقز .

هردرسك انتظامنى ودرسلىره يازىلانلارك دوامنى تأمينه جاليشاجىز .

۳ — حرئى و فكري فعاليت :

آ — شهرمىزك اك قيمتلى متفكر و صنعتكارلارنى و فرصت حاصل اولدۇقچە، شهرمىزدن كچن مىلى و اجنبى مشاهيرى دعوت ايدىمىزك قونفەرانس و قونسىلرلر ترتيبنه جاليشاجىز . بعضى قونفەرانسلىرك قائىدىسى تزييد ايجون ثابت عكسلىر بايىلابىلىمك اوزىره بربروژە كسيون ما كيناسى آلاچىز وبارا صرفه امكان بولدىقچە آرتدىرارق عددى زنكىن بر عكس جاملىرى قولكسيونى وجوده كنىرمىك جاليشاجىز .

ب — شيمدىلك كوچوك مقياسده ادمان تشكىلاتى ياقى آرزوسنده يز .

ج — تحصيل قصديله شهرمىزه كلهجك كنجلىره مادى و معنوى ياردىملىده بولوناچىز . اجنهامى معاونتلىرماده سنه قويدىغىمىز بارا اك زياده بومقصدە مخصوصدر .

۴ — بايراملر :

تورك ملتلك يكي بر وارلق قازاندىنى جمهوريتىمىزك تاسيسى كونيله عزيزاستانبولك آجى واوزون راساردن قورتولدىنى كوني و اوجاقلىلرك بايرامى اولان ايلك اوجاغك قوردولدىنى ۲۵ مارت كوتى ، امكانك بوتون مساعدەسى نسبتنده براعتنا ايله تسميد ايدىمىز . كچن اجتماعده بعضى قارداشلىر طرفندن اظهار اولونان آرزولرى نظر دقتە آلاچىز . فقط بوكا مقابل آرقاداشلىرمىزك ، بويله عمومى كونلرده ، اوجاغك ، اوجاقلىلرله برابر خارجه قارشى ده موجودىقنى ده كوسترمىك ومحيطى كندىسييله علاقه دار ايتىمك مجبوريتنده بولوندىقنى تقدير ايدىمىزك ترتيباتىزى اوكا كوره محاكمه ايدىمىزك بولمىك و اوجاق بايراملرىنى اك كنىش مقياسده اشتراكلىيله جانلاندىراجقلىرىنى اميد ايدىمىز .

۵ — اجتماعلر ، تزهلىر ، سياحت :

اوجاقلىلرك صيق صيق برلشمىك و برابر اكلنىمىك آشمارلىرىنى تأمين ايجون مصارفى مادى امكان نسبتنده آز تزهلىر ، جايلر ، ضيافتلر ، هرنوع اجتماعلر ترتيبنه اعتنا ايدىمىز .

مختلف برلرده کی اوجاقلره زیارتلریا بارق هم مملکتتمزی، هم اوجاقلی قارده شلرمزی طانیق چوق فائده لی اولاجغه قانغز . بو قناعتله بوسنه ایلک اولوق اوزر، تموز ویا آغستوس آبنده آقریه بر سیاحت ترتیب ایده جکزر .

۶ - بالو و عمومی مسامره لر :

بوتون اجرا آتمز ایچون امید باغلادیغمز مخن وارداتک تحقیق ضمتنده بالو و عمومی مسامره لر مرکز فضله حاصلات کتیرمه سنه و عینی زمانده اوجاغک معنوی شرفیه متناسب بر مکملیتده اولماسنه چالیشاجغز .

۷ - اوجاق بناسی و قفریشانی :

آ - اوجاق بناسنک تملکی خصوصنده اسکی اداره هیئتلرینک تشبیلرینی اک مصر غیرته تعقیب ایده رک انتاجه چالیشاجغز . بو تحقیق ابتدکی ، وارداتمزدده مساعد اولدینی تقدیرده اساسی تعمیرات یاباجغز .

ب - باغچه بی تنظیم و جاده یه ناظر کوشه سفیده بریازلق جمع حاله کتیره جک تأسیسات اجرا ایده جکزر .

ج - اوجاغمز اشیا اعتباریه پک فقیر اولما مقله برابر بو اشیانک چوغی متفرق صورتده و برلرومه مخصوص اولمایارق آلمش اولوق اعتباریه قفریش فقط نظرندن اصلاحه محتاجدر . بو اکیسکلرک مادی امکان دائره سنده اتمامنه اوغراشاجغز .

د - باغچه ده کی آیری بنایی بر درسخانه حاله افراغ ایتمک آرزوسنده یز .

۸ - انتظام .

انتظام آنجوق نظام ایله قابلدر . یاسا حکملرینک تماماً تطبیقنه و بو اساس داخلنده اوجاغمز ایچون تنظیم ایده جکمز تعلیماتک انقازینه غیرت ایده جکزر .

قید دفترلرنده ، مخبره لرده ، اوجاغک بوتون معاملاتنده انتظامی تقویه ایده جکزر . اوجاغه قارشى وظیفه لرینی ایفاده قیدمیز آرقاداشلر حقنده یاسانک حکملرینی تأسفلرمزه رغماً ، تطبیقده مسامحه کوسترمیه جکزر .

۹ - اوجاقده وقوعی خوش کورمه دیکی مرهائکی حادنه و یاپیلما سنی دیله دیکی مرشی حقنده شکایت و آرزوسنی مر اوجاقلینک همان اظهار ایده بیلمه سی ایچون

شکایت و تکلیف دفتر بی بوکوندن اعتباراً اوجاقلی او طه سنه قوبدق . ایسته میوزر که اوجاقلیلرک شکایتلری بر سنه ایچلرند . دو کومله نهرک اوجاغمرک بیه سنده مضر بر قالسه شبکه سی وجوده کلسین . شکایت و تکلیف دفترینه فکرلری بی یازاجقلرک اسملری بی ، اوجاقلی صاییلری بی ، آدره سملری بی تصریح اتمه لری بی رجا ایده رز . چونکه هیسنه جواب و یرمک آرزو سنده یز . بوندن باشقه هر کون معین ساعتلرده اوجاقده حاضر بولوناجق اداره هیئتندن بر اعضا بوکی شکایت و دیله کاری دیکله یهرک هیئتی خبردار ایده جکدر .

۱۰ — بر اوجاقلی آرقداشک اخراجیله نتیجه له نن مسئله حقنده درنکک کچن جلسه ده کی قراری موجبنه مرکز هیئته واقع اولاجق مراجعتمز . آلا جقمز جواب بواشک بزه حواله سی شکننده اولدی بی تقدیرده تحقیقی ایکی طرفک حقوق و حیثیتنه و هیسنک فوقده حقیقته الدرین صداقله اجرا و قناعت میز تکرار مرکز هیئتنه عرض ایده جکمز .

۱۱ — الک فضلله اهمیت و یردی کمز نقطه بی الک صوکه صاقلادق : اوجاقلیلق شماری دییه دوشوندیکمز شیشک کبندی شخصلر یزدن باشلا یارق بوتون اوجاقلی قارداشلر مزجه لایق اولدی بی اهمیت و قدسیته تلقی سی ترصینه جالیشاجمز . فکر مزجه بو شمار هرشیدن اول منور تورککلک تساندی بی افاده ایدر و بوساند ، قوتی بر یریمزه قیمت و یرمکدن ، بر یریمزی سو مکدن آلیر .

بر نقطه نظردن ، کچن جلسه ده بر کنج آرقداشک یک موفقیتلی بر تشیه ابه کوزلر مز او کسند جانلاند یردینی لوحه کبی ، بز بر طائله بی تمیل ایدیورز . بز بر طائله بز . فردلری بر یرینه قان و جانله باغلی بر طائله ، ایچنده بو بوکرک شفقت و حمایه سی کوچوکلرک حرمت و مربوطیتیله و هر یرینک محبتی اونه کنک عینی حسیله قارشیلایشیر بر طائله . بر یمزک مزیت و فضیلتی هیمزک مشترک شرفز ، بر یمزک قصور و قباحی هیمزک مشترک حجابمزد . بو جانی مشترک اوموزلریمزه استناد ایدیور ؛ بو بووا کوکلریمزک مشترک آتشله ایسینیور ، کوزلریمزک مشترک نوربله آیدینلانیور . هیچ بر دیره ک بو قادار دایانیقلی ، هیچ بر تسخین واسطه سی بو قادار ایصیتیجی ، هیچ بر کونش بو قادار آیدینلانیجی اولاما ز .

بو نقطه نظر دن بز برشهرهك يولجیلری بز. آلری بربرینه کندلی، باقیشلری عینی هدفه دیکیلی ویورولماز یولجیلر ... اومقدس هدف تورکک کالیدر. بو یول اوزونده یان یانه ایلریله یین عزملی قافله مزى هیچ برقوت آیراماز، هیچ برانکلی دور دوراماز.

عینی مقصدك تحقیق ایچون دماغك و قلبك سلاحنه صارلمش، ایمانی براردویز. باشلری و کولکلری نشان آلیز. هر میلریمز تلقین ایتدیگمز فکرلر و ساجدیغمز سوکیلردر که تولدورمز، یکی و کوزل برحیاته قاووشدورور.

دوشمانلر مزى کوزومزك اوکنه کتیریرسهك یولمز برابیش و بز برچیغز: قایوب یووارلاندىجه بو یویورز. و بو بودجه ییقبوب ده ویریورز. قارداشلر مزى و دوستلر مزى دوشونورسهك یولمز بر یوقوشدر و بز بر کونش کبی یوکسلدجه دهها جوق آیدینلانیورز.

هدفز تورکک کالیدر، دیدك. یاسامزك ده عیناً تثبیت ایتدیکی بو جمله دن آکلادیغمز معنا شودر: بو یوک ملتقر آراسنده، کوکفی آرارکن تاریخك ماقبلی رقلری متبادیاً جوغالان، اوزون ماضیمزك شرفیله متناسب، موعود یریمزوار. اونی آلمق ایچون جالیشاجمز. علم و فن ساحه سنده مطلق، صنعت و عمومیتله حرث ساحه سنده بعضی شرطلرله مقید اولارق مرترقیه امتثال ایده جکمز. مشترک و تک اولان مدنیت منظومه سی ایچنده خصوصی سییاسنه مالک شمارلی و شعورلی برملت اوله رق بلیره جکمز.

ایشته اوجاقلیق بوشعار و بوشعورک مؤمنلکی، مدافعلکی وره برلکیدر. بو تساندمز اوجاغمز ایچینده بوتون قارده شلر آره سنده قارشیلقلی سوکی و صایفینک تاسی، هر اوجاقلینک ملی کمال حقنده کی تلقیسنک بونوه اطرافنده انکشافی خصوصلرینه جالیشمق عمده مزدر.

آرقاداشلر، ایشته معروضاتمز. بو ماده لرک موضوعلرنده یاپه جفکمز تعدیللر و یا باشقه مسئله لر حقنده یکیدن یاپه جفکمز تکلیفلرک فیکر و قاعتمزه اویما یا جق و یا کوچز یتیه جک شکله اولما یا جقنى امید ایدرز. بو امیدمز تحقیق ایتدیکی حالده شیمیدن چکیلمه به حاضرز.

اوجاقليلر بايرامى

۲۵ - مارت - ۱۹۲۷

« تورك بوردي » هر سه متراب بر شرق و هيچانه نسيد ايديلن بو مقصد
بايرام رسيد سبد اوجاقليلر حرمده سهرهده .
اوجاقليلر بايرامى اوله رق قبول ايديلن استانبول تورك اوجاغلك قورولديني
ايلك كونك [۱۳ - مارت - ۱۳۲۸] ۲۵ مارت ۱۹۱۲ ، [۱۶ نجى ييل دونومه
مصادف ۲۵ مارت جمعه كوني ، ملكيتك هر كوشه سنده بويوك نظاهراتله تسيد
ايدلمشدر .

استانبول تورك اوجاغنده بايراموشمه :

اوجاقليلر بويوك بر هيچانه بر برلريني تبريك ايتدكلري بو بايرامه خلق
فرقه سي مفتشي ، قول اردو قومانداني ، والي ، دارالفنون اميني وفا كوله لر رئيسلريله
شهر امارتي اركاني ، عسكري و ملكي رؤساي مامورين و بالعموم جمعيتلرله مؤسسات
اشراك ايتمشلردر .

ساعت (۱۳.۵ دن ۱۴.۵) قدر دوام ايدن بايراملاشمه اتاسنده بحريه
موزيقي طرفندن ملي هوالر جانلدي و ۱۴.۵ كوندوز پروغرامنه باشلاندي .
۱ - اوجاغلك تفي درسلينه دوام ايدن طلبه طرفندن استقلال مارشي . ۲ - اداره
هيئت نامنه جلال ساهر بك طرفندن اوجاغلك تاريخچه سي ، خدمتلي و وظيفه لري حقنده
نطق . ۳ - قونسروانوار معلملرندن عالي سزائي ، سيف الدين بكترله مادامه كه طرفندن آلافرانغه
قونسر ۴ - اورخان سيني بك طرفندن انشاد . ۵ - طنپوره جي همان پهلوان افندي طرفندي
طنپوره ابله آناطولي نوركولري . ۶ - جلال ساهر بك طرفندن انشاد . ۷ - اوجاق طلبه سي
طرفندن تفي ايديلن منتخب پارچه لر .

بالكيز اوجاقليلره حصر ايديلن كيجه پروغرامى ساعت ۲۱ ده باشلامشدر . ۱ - كاظم
اسماعيل بك طرفندن اوجاقليلره خطابه . ۲ - دارالحان و شرق موسيقي جمعيتي صنعتكارلرندن
صراك بر هيئت طرفندن آلا تورقه قونسر . ۳ - جلال ساهر و محشم بكر طرفندن انشاد
۴ - زيبك رقصلي . ۵ - جازباند ، رقص .

اورخانيه مطبعه سي

مدبر : جميل بهجت